

Õhtu Leháriga

151. hooaeg

Õhtu Leháriga

OPERETIÕHTU KAHES VAATUSES

MUUSIKAJUHT JA DIRIGENT ENDEL NÕGENE

DIRIGENT MARTIN SILDOS / TAAVI KULL

LAVASTAJA-KOREOGRAAF FABRICE GIBERT

KUNSTNIK MAARJA MEERU

VALGUSKUJUNDAJA IMBI MÄLK

KONTSERTMEISTRID PIIA PAEMURRU, MARGUS RIIMAA

KOORMEISTER PIRET TALTS

KOORI KONTSERTMEISTER KATRIN NUUME

INSPITSIENT MEELIS HANSING

PRODUTSENT MARIKA PETTI

SOLISTID PIRJO JONAS (SOPRAN), KARMEN PUIS (SOPRAN),
MERLE JALAKAS (SOPRAN), RASMUS KULL (TENOR), SIMO BREEDE (BARITON),
JAAN WILLEM SIBUL (BARITON), MÄRT JAKOBSON (BASS)

VIIULISOLIST VLAD CAMPEAN / KADRI PALU

VANEMUISE OOPERIKOOR

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTER

ESIETENDUS 21.08.2020 VANEMUISE VÄIKESES MAJAS

Franz Lehár 150!

La Belle Époque’iks nimetatakse meeliülendavat ajajärku Euroopa ajaloos, mil valitses rahu, majanduslik heaolu ning õitsesid kaunid kunstid. Iseäranis kuldsena tunnetati seda vahetult järgnenud I maailmasõja koleduste taustal, kuid toona loodud ilu pole vähimalgi määral tuhmunud tänagi. Just selles ajas sündis Franz Lehári oivaline ning sütitav muusika oma imeliste meloodiate, ideederrikkuse ja värskusega.

Hea publik – meid innustas seda õhtut looma muusika universaalne ilu. Soovime, et XX sajandi alguse kaunite meloodiate õrna võlujõudu nautides unustate mõneks ajaks argimured. Tulge koos meiega kaasa elama tuliste tunnete, meeliköitvatele meloodiatele ja sümfooniaorkestri vahetule ja värvikale esitusele, sest valss on loodud täitma hinge naeru, rõõmu ning magusa hurmaga...

Endel Nõgene ja Fabrice Gibert

I osa

„Mustlasarmastus“ (*Zigeunerliebe*)

„Mustlaseks ma olen sündinud“ (*Ich bin ein Zigeunerkind*)

Jaan Willem Sibul, Simo Breede

Tšaardaš „Kuulen, tsimbel kõlab!“ (*Hör' ich Zymbalklänge*)

Karmen Puis

„Friederike“

„Oo neiud, mu tüdrukud ...“ (*O Mädchen, mein Mädchen ...*)

Rasmus Kull

„Kaunis on maailm“ (*Schön ist die Welt*)

„Olen armunud ...“ (*Ich bin verliebt*)

Pirjo Jonas

„Tsarevitsš“ (*Der Zarewitsch*)

Duett „Täna õhtul tulen sulle külla“ (*Heute Abend komm' ich zu dir*)

Merle Jalakas, Jaan Willem Sibul

„Naeratuste maa“ (*Das Land des Lächelns*)

Lisa etteastelaul *Heut, meine Herrn!*...

Karmen Puis

„Frasquita“

Serenaad *Hab' ein blaues Himmelbett*

Simo Breede

„Naeratuste maa“ (*Das Land des Lächelns*)

Tants *Die gelbe Jacke* („Kollane pintsak“)

Koor

Duett „Me armastus saanud tõeks“ (*Wer hat die Liebe uns ins Herz gesenkt*)

Pirjo Jonas, Rasmus Kull

„Eva“

„Maa vajab Doonau verd ...“ (*War es auch nichts als ein Augenblick*)

Pirjo Jonas, Karmen Puis, Merle Jalakas, Rasmus Kull, Simo Breede

II osa

„Giuditta“

„Sõbrad, elu on elamist väärt“ (*Freunde, das Leben ist lebenswert!*)

Rasmus Kull

„Paganini“

Paganini viiulisoolo

Bella Italia („Kaunis Itaalia“)

Simo Breede

Anna-Elisa laul „Armastan sind igavesti...“ (*Liebe, du Himmel auf Erden...*)

Pirjo Jonas

Duett „Keegi ei armasta sind nii nagu mina“ (*Niemand liebt dich so wie ich*)

Karmen Puis, Simo Breede

„Naisi suudlen ma meelsasti“ (*Gern hab' ich die Frauen geküsst*)

Simo Breede, Rasmus Kull

„Giuditta“

„Ilu pole mulle antud“ (*Ich bin nicht schön*)

Märt Jakobson

„Ma tantsuks sündinud“ (*Meine Lippen, sie küssen so heiss*)

Pirjo Jonas, Karmen Puis

„Naeratuste maa“ (*Das Land des Lächelns*)

„Oled mulle kõik“ (*Dein ist mein ganzes Herz*)

Pirjo Jonas, Karmen Puis, Rasmus Kull, Simo Breede

„Kaunis on maailm“ (*Schön ist die Welt*)

„Kaunis on maailm“

Pirjo Jonas, Karmen Puis, Merle Jalakas, Rasmus Kull, Simo Breede,

Jaan Willem Sibul, Märt Jakobson, koor

Kaunis Itaalia (Bella Italia)

*Mu Itaalia kaunis sinitaevas!
Liguuria akaatsialõhnalised kaldad!
Mu süda ja mõtted kuuluvad sulle,
ning su terviseks ma kõigepealt klaasi nüüd tõstan.
Genova, mu ema, hunnitu ja ülev linn!
Väärikas kunst, igavene ning surematu,
su abil süda täiuslikkuse poole pürgib.
Ma selle klaasi täidan,
nii vannun sull' truudust,
mis surma ei tunnista, vaid kestab igavesti!
Saladuslik veetlus, nii õrn ja ahvatlev,
mis kui naise leebe pilk –
kes võiks unustada joovastushetke,
mille vallandab varglik suudlus või puudutus?
Mu südames on altar igale naisele,
nii palju armastust, et murduda võiks iga süda!
Ma järgnen oma teel kauneile naistele ja veinile –
ning naudingute, ilu terviseks klaasi tõstan ma!
Mu hing joovastusest heliseb,
nii tunnen iga heli hellitust!
Elu on viis, mis jutustab valust või naudingust,
nagu minugi kunst, ta seda maalida võib ...
Kui kibedus varjutab mu hinge,
siis vaid ühe klaasiga taas
leian ma rahu ja rõõmu.
Kuid kui kurb saatus mind ähvardab,
siis oma viiulis leian ma hingerahu!
Ning siis ma mängin!*

Mängin viisi valust, mängin viisi armastusest!

Franz (Ferenc) Lehár (1870 – 1948)

Muide, kui püüate suurte teatmeteoste elektroonilistel kodulehtedel midagi täpsemat teada saada Ungari helilooja Ferenc Lehárist, saate üllatava vastuse. Selgub, et sellenimelise komponisti kohta neil midagi öelda pole. Ometi ei loobunud Lehár kunagi oma Ungari kodakondsusest. Hoopis jutukamaks muutuvad infofailid Austria-Ungari helilooja Franz Lehári puhul. Seetõttu pole meil, eestlastel, paraku midagi imestada, et Georg Lurichit teati maailmas kui Vene vägilast, Paul Keres oli paremal juhul nõukogude maletaja. Ferenc Lehári sünnilinn oli väike Komarom Ungari Kuningriigis, mis täna kuulub Komarnonimelisena Slovakkia piiridesse, 30. aprillil 1870 aga alles Austria-Ungari valdustesse.

Ferenci isa, Franz Lehár oli sõjaväeorkestri dirigent, seega musikaalsus oli tulevasel heliloojal juba geenides. Ferenc rääkis lapsena vaid ungari keeles, hiljem polnud tal suhtlemisraskusi mõneski riigis. Praha konservatooriumis õppis noor Lehár viulit, kuid Antonín Dvořáki soovitusel hakkas üha rohkem ise muusikat kirjutama. Isa ja viulipedagoog mõjutasid Ferenc Lehári konservatooriumi siiski viuldajana lõpetama, mõned kompositsioonitunnid andis Leháridele tuntud helilooja Zdeněk Fibich, kes tegelikult kirjutas palju rohkem muusikat, kui vaid legendaarse „Poeemi“. Ferenc Lehár töötas pärast stuudiumi aastaid Austria-Ungari sõjaväeorkestrites, ta alustas oma isa kõrval, hiljem jätkas juba iseseisvalt mitmete linnade garnisonides.

Tagasi Austriasse jõudis Lehár koos oma esimese opereti („Kukuška“) lavastamisega Viini Rahvaoperis aastal 1896. Lavastusel polnud erilist edu ja Lehár jätkas militaarmuusikuna Ungaris, peagi ka Austrias, Viinis. Lõplik pööre teatri suunas toimus koos operetiga „Viini naised“, mis esietendus kuulsas pealinna teatris Theater an der Wien. Muide, paljude asjatundjate arvates on „Viini naised“ tegelikult ooper. Kompromissiks võiks öelda, et kõik klassikalised operetid nõuavad lauljailt ooperihääli. Laval vaid sosistada ja kähiseda pole neis võimalik. Estonias laulis Lehári aariaid Georg Ots. Üldise arvamuse kohaselt kirjutas Ferenc Lehár siiski ka ühe päris ooperi, suhteliselt vähe tuntud „Giuditta“, mis esietendus aastal 1934. Loomulikult teatakse Lehári ennekõike operettide autorina. Peale selle kirjutas ta kaks kontserti viulile, sümfoonilisi poeeme, sonaate mitmele pillile ja loomulikult ka marsse oma orkestritele. Ferenc Lehár on ka paljude valsside autor. Neist küllap kõige kuulsam on „Kuld ja hõbe“, mille tellis ühe oma balli jaoks toona Viinis üldtuntud printsess Pauline von Metternich, suur Richard Wagneri ja Bedřich Smetana loominguga austaja ning propageerija.

Ferenc Lehári tuntuim operett on „Lõbus lesk“, mille esietendus toimus Viinis 1905. aasta eelviimasel päeval. Peagi lavastati operett ka Londonis ning autor kirjutas inglaste jaoks paar uut numbrit. Erakordne menu oli sel operetil Argentiinas. Juhtus nii, et „Lõbusat leske“ mängiti ühel ja samal hooajal viies Buenos Airese teatris! Lehári operettides laulis sageli toona üli-
menukas tenor Richard Tauber, kelle häälevõimeid pidas helilooja oma uusi teoseid kirjutades silmas. Tauber mängis ja laulis ka aastal 1930 kinodesse jõudnud muusikafilmis „Naeratuste maa“. Muide filmis ilmub korra ekraanile helilooja isegi. Enne sõda saavutas Ferenc Lehár sellise kuulsuse, et otsustas asutada isikliku noodifirma „Glocken Verlag“ tagamaks täielikku voli oma loominguga avaldamisel.

Ferenc Leháridele tekkisid paratamatult probleemid Natsi-Saksamaal. Ta libretistid olid enamasti juudid, neist Fritz Löhner-Beda viidi koonduslaagrisse, kus ta hiljem tapeti. Ka Lehári naine oli juudi verd ning sellest Hitleri verekoortele piisas. Vähemasti üks kord olevat Sophiet, kelle neiu põlvnime oli Paschkis tahetud arreteerida. Õnneks meeldisid füürerile Lehári operetid ning maestro naine kuulutati abielusidemetega kaudu au-aarialaseks. Kuna paljud natsid olid heitliku, kuid samas fanaatilise hingeeluga, anti Leháridele riigi poolt mõnigi autasu, üks neist oli Goethe medal. Lehári heliteoseid esitati ka okupeeritud Pariisis. Seetõttu oli operetimaestrol võimatu pöörduda pärast sõda Ungarisse, kus toona olid võimul juba fanaatilised kommunistid. Operetikuningas Ferenc Lehár suri oktoobris 1948 Bad Ischlis, Austrias.

Enn Eesmaa

Lühendatult Eesti Naises ilmunud artiklist „Ferenc Lehár, „Lõbus lesk“ ja Rootsi kuningas Karl XVI Gustaf“

ENDEL NÕGENE on lõpetanud 1974 Tallinna Riikliku Konservatooriumi trompeti eriala Helmut Orusaare ja dirigeerimise prof Roman Matsovi juures. Järgnesid dirigeerimisõpingud Peterburi konservatooriumi assistentuuris prof Viktor Fedotovi juures (1975-77) ja Leedu Rahvusooperis prof J. Aleksa käe all. Ta on täiendanud end ooperidirigeerimise alal Potsdamis, Viinis, Berliinis, Bayreuthis, Münchenis ja Zürichis.

1974-82 oli ta Vanemuise teatri dirigent, 1975 asutas Vanemuise Kammerorkestri, mida juhatas aastani 2000, 1977-79 töötas dirigendina Leedu Rahvusooperis ja 1979-87 Rahvusooperis Estonia, 1980-82 ja 1987-99 oli ta Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent, 1999-2005 jätkas Rahvusooperis Estonia dirigendina. Ta on toonud välja mitmed itaalia ooperid koostöös Alberto Zedda ja Carlo Felice Cillarioga. Endel Nõgene on dirigeerinud hulgaliselt sümfooniakontserte Eestis, Soomes, Rootsis, Saksamaal, Armeenias, Venemaal, Lätis, Leedus, Rumeenias ja Tšehhis, sealhulgas Berliini Filharmoonia suures saalis, samuti on ta osalenud mitmetel rahvusvahelistel festivalidel. 2004-2009 oli Ferenc Lehári-orkestri ning Nordic Baltic Youth Philharmonia kunstiline juht ja peadirigent. Endel Nõgene on toonud välja üle 60 muusikalavastuse.

Peale dirigenditöö on Endel Nõgene aktiivselt tegev olnud ka pedagoogina, pikem koostöö on teda sidunud Eesti Muusikaakadeemia, H. Elleri ja G. Otsa Muusikakooliga. On olnud Sibeliuse Akadeemia külalisprofessor. 1992. aastal valiti Endel Nõgene Viinis asuva Europäische Musiktheater-Akademie liikmeks, aastatel 1992-2002 oli ka juhatuse liige. Endel Nõgene on pälvitud mitmel korral Eesti Vabariigi Kultuuriministeriumi ja Teatriliidu dirigendipreemia.

FABRICE GIBERT on repetiitor, pedagoog ja lavastaja. Ta on sündinud Prantsusmaal, tantsijana töötanud erinevates balleti- ja tantsukompaniides: *Ballet Royal de Wallonie/Compagnie Jorge LEFEBVRE*, *Ballet de Tenerife*, *Ballet Classique de Paris/Jeannette JACQUET*, *Vienna Festival Ballet* (Austria), *Theatre des Arts/Opera de Normandie*, *Stadttheater Bielefeld* (Saksamaa), *Ballet de Camagüey/Fernando Alonso* (Kuuba). Repetiitor-pedagoogina: *Ballet de Tenerife*, *Ballet Classique de Paris*, *Stadttheater Bielefeld* (Saksamaa), *Ballet de Camagüey/Fernando Alonso* (Kuuba), *Stadttheater Nordhausen* (Saksamaa), *Stadttheater Kassel* (Saksamaa), *Stadttheater Braunschweig* (Saksamaa), *Stadttheater Schwerin* (Saksamaa), olnud külalispedagoog YANTRA tantsuakadeemias Brüsselis, ABCDANCECOMPANYs (St. Pölten/Austria), Sloveenia Rahvusooperis Ljubljanas ja praegu Vanemuise teatris. Vanemuises lavastanud operetiõhtud „Õhtu Straussiga“ ja „Õhtu Kálmániga“.

PIRJO JONAS omandas 2009. aastal magistrakraadi ooperilaulu erialal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias dotsent Nadja Kuremi lauluklassis. Lisaks on ta omandanud kõrghariduse inglise keele ja kirjanduse erialal Tartu Ülikoolis. Alates 2010 töötab Vanemuise ooperisolistina.

Tema rolle Vanemuises: Näitlejanna Julia; Liia (Mäeotsa „W“); Johanna Barker (Sondheimi/Jonase „Sweeney Todd“); Pepi Pleininger (Straussi „Viini veri“); Juta (Aintsi „Guugelmugelpunktkomm“); Naine (Lille „Tulleminek“); Madam Herz (Mozarti „Teatridirektor“), Carlotta Giudicelli (Webberi/Rice'i „Operifantoom“); Susanna (Mozarti „Figaro pulm“); Cupido (Offenbachi „Orpheus põrgus“); Titania, 1. haldjas, Nümf, Kevad (Purcelli „Haldjakuninganna“); Damon (Händeli „Acis ja Galatea“); Angeliq (Molière'i „Ebahaige“); Daam (Kanderi „Cabaret“), Sophie (Massenet' „Werther“); Mõisapreili (Aintsi „Rehepapp“); Viiu (Tubina „Reigi õpetaja“), Frasquita (Bizet' „Carmen“); osalenud kontsert-lavastuses „Õhtu Straussiga“. Rollid mujal: sopran (Rasmusseni „Hullu mehe aias“); La Charmeuse (Massenet' „Thaïs“, Pärnu Rahvusvahelise Ooperimuusika

Festival „PromFest”); Oscar (Verdi „Maskiball“, RO Estonia); Stasi (Kálmáni „Silva”, RO Estonia) ja Madeleine (Abrahami „Savoy ball“, RO Estonia). Pirjo Jonas on andnud kontserte nii Eestis kui välismaal ja tegutseb aktiivselt ka kammermuusikuna. On osalenud solistina paljude suurvormide ettekannetel ning teinud koostööd tuntud dirigentidega nagu Nikolai Aleksejev, Normunds Vaicis, Ari Angervo, Anu Tali, Toomas Siitan, Lauri Sirp, Ants Soots, Risto Joost, Erki Pehk. On rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu 2011. aasta stipendiaat ning Kristallkingakese auhinna laureaat 2011 (Eesti Teatriliit); 2011 toimunud VII Klaudia Taevi nimelise noorte ooperilauljate konkursi finalist – pälvis eriauhinna parima Schuberti „Ave Maria“ esituse eest.

KARMEN PUIS lõpetas 1997. aastal Eesti Muusikaakadeemia Tiiu Levaldi lauluklassis. 2005 omandas Eesti Muusikaakadeemias Jaakko Ryhäneni juures magistrikraadi (*cum laude*). Õpingute ajal EMA-s töötas ta Eesti Raadio kooris koorilaulja ja solistina. Täiendanud on ta end A. Kapustjanski ning L. Puglisi juures, osalenud prof H. Hölli ja J. Anvelti meistrkursusel. Alates 1997. aastast töötab Karmen Puis Vanemuise teatris ooperi- ja operetisolistina. Tema rolle: Amastris (Händeli „Xerxes”), Galatea (Händeli „Acis ja Galatea”), Concepcion (Raveli „Hispaania tund”), Pernille (Nielseni „Maskeraad”, Elisabetta (Donizetti „Maria Stuarda”), Dorabella, Teine Daam, Krahvinna (Mozarti „Cosi fan tutte”, „Võlulööd”, „Figaro pulm”), Tatjana, Olga (Tšaikovski „Jevgeni Onegin”), Hansuke (Humperdincki „Hansuke ja Greteke”), Manya (Kálmáni „Krahvinna Mariza”), Suzuki (Puccini „Madame Butterfly”), Emilia, Flora, Inez (Verdi „Othello”, „La traviata”, „Trubaduur”), Hodel (Bocki „Viiuldaja katusel”), Rosalinde (Straussi „Nahkhiir”), Mercédès (Bizet’ „Carmen”), Clarina (Rossini „Abieluvksel”), Solveig, Anitra (Griegi „Peer Gynt”, Raveli „Šeherezade“ P. Lidbergi balletis „Petruška pärastilõuna”), Giulietta, Diana (Offenbachi „Hoffmanni lood”, „Orpheus põrgus”), Charlotte, Javotte (Massenet’ „Werther”, „Manon”), Sopran/2. haldjas/Mõistatus (Purcell’ „Haldjakuninganna”), Abtiss (Rodgersi/

Hammersteini „Helisev muusika”), Hanna Glawari (Lehari „Lõbus lesk”), Ema (Lutsu/Ehala „Nukitsamees”), Liina (Aintsi „Rehepapp”), Catharina Vycken (Tubina „Reigi õpetaja”), Mercedes (Bizet’ „Carmen”), Alisa (Donizetti „Lucia di Lammermoor”), Naine (Lille „Tulleminek”), Valge (Aintsi „Guugelmugelpunktkomm”), Madame Riidekapp (Menkeni „Kaunitar ja koletis”), krahvinna Zedlau (Straussi „Viini veri”), Solist (Kõrvitsa/Wangi „Lageda laulud”), Suzuki (Puccini „Madama Butterfly”) Rahvusooperis Estonia: Kõrtsinaine (Mussorgski „Boriss Godunov”). Karmen Puis on osalenud suurvormide ettekannetel ning andnud mitmeid soolokontserte koos pianist Jaanika Rand Sirbiga. 2010. aastal pälvis Georg Otsa nimelise preemia, 2012 Teatriliidu aastapreemia Elisabetta I ja Hanna Glawari rollide väljapaistva ja kunstiliselt veenva esituse eest lavastustes „Maria Stuarda” ja „Lõbus lesk”.

MERLE JALAKAS lõpetas 1996 Eesti Muusikaakadeemia, alates 1995 on ta Vanemuise teatri ooperi- ja operetisolist ning alates aastast 2010 muusikalavastuste lavastaja assistent. Merle Jalakas on laulnud soolopartiisid mitmetes suurvormides.

Rolle Vanemuises: Sopran (Sibula „Operetiseksioon”), Näitlejanna Amalie; Moidela (Mäeotsa „W”), Lotte ema; Doktor Ave (Kivirähk/Pöldma/Ernits/Pajusaar/Mäeots), Proua Teekann (Menkeni „Kaunitar ja koletis”), Teenija Anna (Frischi „Härä Biedermann ja tulesühtajad”), Sinine (Aintsi „Guugelmugelpunktkomm”), Donna Sheridan (Andersson/Ulvaeus „Mamma Mia!”), Lotte ema; Kaelkirjak (Pöldma/Ernits/Pajusaar/Tungal/Jonas „Lotte Unenäomaailmas”), „Õhtu Kálmániga”; mängib ooperitundides „Appi, ooper?!”; Sopran, Hiina naine (Purcell’ „Haldjakuninganna”); Nõid Minna (Aintsi „Rehepapp”); Winifred Banks (Disney ja Cameron Mackintoshi „Mary Poppins”); Haldjas (Ehala/Lutsu „Nukitsamees”); Atalanta (Händeli „Xerxes”); Musetta (Puccini „Boheem”); Lucia (Donizetti „Lucia di Lammermoor”); Leonore (Nielseni „Maskeraad”); Gianetta (Donizetti „Armujook”); Oscar (Verdi „Maskiball”); Violetta (Kálmáni „Montmartre’i kannike”);

Rosina (Rossini „Sevilla habemeajaja”); Greteke (Humperdincki „Hansuke ja Greteke”); Barbarina (Mozarti „Figaro pulm”); Papagena (Mozarti „Võluflööd”); Adele (Straussi „Nahkhiir”); Daisy (Abrahami „Savoy ball”) jpm.

Tunnustus: Rahvusvahelise Richard Wagneri Ühingu stipendium 1998; EMT Muusikateatri aastapreemia 2011; Vanemuise teatri kollegipreemia 2011.

RASMUS KULL lõpetas 2011. aastal lauluõpingud Heino Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis (õpetaja Viviane Kallaste) ja 2014 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias klassikalise laulu erialal (õpetaja Taavi Tampuu). 2006 lõpetas Rasmus Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala ja aastal 2008 Glasgow Ülikooli magistrikraadiga (MLitt) foneetika ja sotsiolingvistika erialal.

Aastast 2008 on Rasmus osalenud solisti ja kooriartistina Vanemuise muusikalavastustes ning alates 2013 on Rasmus Kull Vanemuise ooperisolist. Ta on olnud Savonlinna Ooperifestivali koori liige ja aastal 2013 esines koos Eesti Filharmoonia Kammerkooriga Aix-en-Provence'i ooperifestivalil. Rasmus on osalenud prof Eva Märtsoni ja prof Alexander Schmalczi Saksa lied'i meistrkursustel ning Vanemuise solistidele korraldatud prof Jenny Anvelti ooperilaulu meistrkursusel.

Rasmus Kull on Eesti Teatriliidu teatri aastaauhindade laureaat 2018. aasta loomingu eest:

Sweeney Toddi muusikaliselt nõudlik roll Stephen Sondheimi muusikalisel põnevikus „Sweeney Todd” ning Josefi lavakuju maitsekas kehastamine Johann Straussi operetis „Viini veri”.

Rolle Vanemuises: Goro (Puccini/Annus „Madama Butterfly”), Sweeney Todd (Sondheim/Jonas „Sweeney Todd”), Josef (Strauss/Madia „Viini veri”), Enjolras (Schönberg/Boublil „Hüljatud”), Arundeli Berengar (Eco/Jonas „Roosi nimi”), Nekrut (Märt Matis Lill „Tulleminek”), Mozart (Rimski-Korsakov „Mozart ja Salieri”), Buff – Mozart „Teatridirektor”), Albert (Pöldma/Ernits/Pajusaar/Tungal/Jonas

„Lotte Unenäomaailmas”), „Õhtu Kalmaniga”, Remendado (Bizet/Madia „Carmen”), Sulane Jaan (Aints „Rehepapp”), Tenor (Purcell/Pepeljajev „Haldjakuninganna”), Henn (Tubin/Baskin „Reigi õpetaja”), Monsieur Reyer (Webber/Malvius „Ooperifantoom”), Sööbik (Sisask/Sibul „Sööbik ja Pisik”), Rolf (Rodgers/Hammerstein/Mäeots „Helisev muusika”), Kusti (Luts/Ehala „Nukitsamees”), Evita armuke (Webber „Evita”), Maurice (Abraham/Malvius „Savoy ball”), Spoletta (Puccini „Tosca”), Kromow (Lehár „Lõbus lesk”), Kander/Ebb „Ämbliknaise suudlus”, Styne „Sugar”, Verdi „Trubaduur”.

SIMO BREEDE alustas lauluõpinguid 2002 H. Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis Aino Kõivu lauluklassis. 2009-2010 õppis Rooma Santa Cecilia Konservatooriumis vahetusüliõpilasena ning 2010-2011 oli Rahvusoper Estonia noorte solistide ooperiakadeemia liige. 2011. aastal lõpetas magistrantuuri Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Jaakko Ryhäneni käe all. On osalenud C. Hanseni, E. Märtsoni, R. Damsi, B. Piersoni, R. Piernay, A. Hirvoneni, P. Kotiranta, G. Tucci ja J. Anvelti meistrkursustel. 2009. aastal tegi soolodebüüdi Savonlinna Ooperifestivalil väikerolliga *L'imperial commissario* Puccini ooperis „Madama Butterfly”. Laulab Savonlinna ooperifestivali kooris. Alates 2013 on Simo Vanemuise teatri solist.

Rolle Vanemuises: Keiserlik komissar (Puccini „Madama Butterfly”), Maurice (Menken „Kaunitar ja koletis”), „Sweeney Todd” (Sondheim/Jonas), Josef (Strauss „Viini veri”), Isa (Aints „Guugelmugelpunktkomm”), Södur (Lille „Tulleminek”), Salieri (Rimski-Korsakov „Mozart ja Salieri”), Adalbert (Pöldma/Ernits/Pajusaar/Tungal/Jonas „Lotte Unenäomaailmas”), „Õhtu Kálmániga”), Dancairo (Bizet „Carmen”), Pisik (Sisaski „Sööbik ja Pisik”), Zaretski (Tšaikovski „Jevgeni Onegin”), Lumemees (Aints „Rehepapp”), Linnavaht (Tubin „Reigi õpetaja”), Monsieur Reyer/Joseph Buquet (Webber „Ooperifantoom”), Jääkaru Kalev (Pöldma/Ernits/Pajusaar „Detektiiv Lotte”), Johann (Massenet „Werther”), Pritschitsch (Lehár „Lõbus lesk”), Purjus

poet/ Coridon/Bottom (Purcell „Haldjakuninganna“), Suslik Väino/Tik-kuujänes (Pöldma/Ernits/Pajusaar „Kosmonaut Lotte“), Robertson Ay/Northbrook (Disney ja Cameron Mackintosh „Mary Poppins“), Ernst Ludwig (Kander/Ebb/Masteroff „Cabaret“) jt.

JAAN WILLEM SIBUL lõpetas 1988 Tallinna Riikliku Konservatooriumi Teo Maiste klassis, alates 1992 Vanemuise teatri ooperi- ja operetisolist. Lisaks on ta osalenud paljudes sõnalavastustes, samuti H. Fanari balletilavastuses „Suveöö unenägu“.

Rolle Vanemuises: Teine juhatuse liige; Leo (Mäeotsa „W“), Vürst Yamadori (Puccini „Madama Butterfly“), Vürst Ypsheim-Gindelbach (Straussi „Viini veri“), Isa (Aintsi „Guugelmugelpunktkomm“), Rooduülem (Lille „Tulleminnek“), Adalbert (Pöldma/Ernits/Pajusaar/Tungal/Jonas „Lotte Unenäomaailmas“), „Õhtu Kálmániga“), Lillas Pastia (Bizet’ „Carmen“); Rotnõi (Tšaikovski „Jevgeni Onegin“); Äрни (Aintsi „Rehepapp“); Moritadimüüja (Tubina „Reigi õpetaja“); mängib ooperitundides „Appi! Ooper?! 1. tund“ ja „Appi! Ooper!? 2. tund“; Max Detweiler (Rodgersi/Hammersteini „Helisev muusika“); Karu Eduard, Muhh-kuujänes (Pöldma/Ernitsa/Pajusaare „Kosmonaut Lotte“); Tõlpa (Ehala „Nukitsamees“) jpt.

Vanemuises lavastanud Sisaski/Egneri „Sööbiku ja Pisiku“, Mozarti „Teatridirektori“, Rimski-Korsakovi „Mozarti ja Salieri“ ja salongiõhtu „Operetiseksioon“.

Eesti Näitlejate Liidu aastapremia laureaat 2007.

MÄRT JAKOBSON lõpetas 1998. aastal Eesti Muusikaakadeemia Mati Palmi ja Raimond Alango lauluklassis. 2006-2008 õppis EMTA magistrantuuris prof Jaakko Ryhäneni juures. Töötab alates 1997. aastast Vanemuise teatri ooperisolistina. Hooajal 2008-2009 oli RO Estonia solist. 1999-2000 täiendas Märt Jakobson end Eesti Rahvuskultuuri Fondi stipendiaadina Peterburi Maria teatris. On osalenud Jenny Anvelti meistrkursustel.

Rollid Vanemuises: Basilio, Norton (Rossini „Sevilla habemeajaja“, „Abieluveksel“), Raimondo, Talbot (Donizetti „Lucia di Lammermoor“, „Maria Stuarda“), Lodovico / Montano, Krahv Ribbing, Doktor Grenvil, Sparafucile / Monterone, Ferrando (Verdi „Othello“, „Maskiball“, „La traviata“, „Rigoletto“, „Trubaduur“), Colline, Alcindor, Carceriere / Sciarrone, Bonzo (Puccini „Boheem“, „Tosca“, „Madame Butterfly“), Öövaht (Nielsen „Maskeraad“), Rotnõi, Gremin (Tšaikovski „Jevgeni Onegin“), Henry Murger, Karl Stephan Liebenberg (Kálmáni „Montmartre'i kannike“, „Krahvinna Mariza“), Alessio (Bellini „La Sonnambula“), Sarastro, Bartolo (Mozarti „Võlulööd“, „Figaro pulm“), Polyphemus (Händeli „Acis ja Galatea“), Amadeus (Straussi „Nahkhiir“), Schlemil / Crespel / Luther (Offenbachi „Hoffmanni lood“), Bass/Uni/Talv/Hymenaios (Purcell „Haldjakuninganna“), Krahv des Grieux, La Bailli (Massenet’ „Manon“, „Werther“), Bogdanovitsch (Lehari „Lõbus lesk“), Isa Rein (Aintsi „Rehepapp“), Zuniga (Bizet’ „Carmen“), Merisiga Possu (Aintsi „Guugelmugelpunktkomm“), Kagler (Straussi „Viini veri“) jpt. Rollid Rahvusooperis Estonia: Kadett (Tambergi „Cyrano de Bergerac“), Antonio (Mozarti „Figaro pulm“), Pristav (Mussorgski „Boriss Godunov“), Celio (Prokofjevi „Armastus kolme apelsini vastu“), Surin (Tšaikovski „Padaemand“) jt. Lisaks Suurinkvisiitori roll Verdi „Don Carlos“ Tampere Ooperis. On osalenud muusikalides ning andnud kontserte Eestis, Soomes, Poolas ja Venemaal.

Lehári operetid Vanemuises

1921

„**Krahv Luxemburg**“, tekst A. M. Willner, R. Bodanzky
Lavastaja A. Simm, muusikajuht J. Simm, dekoraator A. Tuurand

1922

„**Lõbus lesk**“, tekst V. Leon, L. Stein
Näitejuht F. Pettai, muusikajuht J. Simm, dekoraator A. Tuurand

1924

„**Mustlase armastus**“, tekst A. Willner, R. Bodanzky
Näitejuht F. Pettai, muusikajuht J. Aavik, dekoraator V. Haas, tantsud T. Kapper

1928

„**Tsareevitš**“, tekst B. Jenbach, H. Reichart
Näitejuht F. Pettai, muusikajuht J. Simm, dekoraator V. Haas, tantsud R. Rood

„**Eva**“, tekst A. M. Willner, R. Bodanzky

Lavastaja E. Pöder-Roht, muusikajuht J. Simm, dekoraator V. Haas, tantsud R. Rood

1929

„**Mägivürst**“, tekst V. Leon
Lavastaja A. Vaino, muusikajuht J. Simm, dekoraator V. Haas, tantsud H. Keding

1930

„**Clo-Clo**“, tekst B. Jenbach
Lavastaja E. Pöder-Roht, muusikajuht J. Simm, dekoraator V. Haas, tantsud R. Rood

1932

„**Lõbus lesk**“, tekst V. Leon, L. Stein
Lavastaja E. Stukis [Pöder-Roht], dirigent J. Simm, dekoraator V. Haas, tantsud T. Kapper

1934

„**Ideaalne naine**“, tekst F. Brammer, A. Grünwald
Lavastaja E. Stukis [Pöder-Roht], muusikajuht J. Simm, dekoraator V. Haas, koreograaf T. Kapper

1938

„**Giuditta**“, tekst P. Knepler, F. Löhner

Lavastaja A. Mering, muusikajuht J. Simm, E. Tubin, lavapildid A. Lepik,
kostüümid S. Leitu, H. Aren, tantsud I. Urbel

1939

„**Naeratuste maa**“, tekst L. Herzer, F. Löhner (V. Leoni järgi)

Lavastaja A. Mering, muusikajuht E. Tubin, lavapildid A. Lepik,
kostüümid S. Leitu, tantsud I. Urbel

1943

„**Mustlase armastus**“, libreto A. Willner, R. Bodansky, värsside tõlge A. Sang

Lavastaja E. Lemmiste, dirigent L. Virkhaus, kunstnik V. Peil, liikumisjuht U. Väljaots

1944

„**Löbus lesk**“, tekst V. Léon, L. Stein, tõlge A. Sang

Lavastaja, liikumisjuht U. Väljaots, dirigent R. Kursk, kunstnik A. Lepik, kostüümid S. Vasmuth

1971

„**Löbus lesk**“, libreto V. Léon, L. Stein, eestikeelse teksti variant P. Mägi, laulude tõlge K. Süvalep

Lavastaja I. Urbel, dirigent T. Kogan (hiljem V. Viru, E. Nõgene),
kunstnik L. Pihlak, tõlge P. Mägi, K. Süvalep (laulud)

1992

„**Löbus lesk**“, libreto V. Léon, L. Stein, tõlge K. Süvalep

Lavastaja ja koreograaf Ü. Vilimaa, dirigendid E. Nõgene, N.-I. Reintamm, V. Rebane,
kunstnik K.-A. Püüman

2011

„**Löbus lesk**“, libreto V. Léon, L. Stein (H. Meilhaci komöödia „*L'attaché d'ambassade*“ järgi)

Lavastaja J. Tapola (Soome), muusikajuht ja dirigent P. Mägi, dirigendid L. Sirp, E. Nõgene,
kunstnik A. Kontek (Soome), koreograaf A. Vuolanto (Soome)

Eesti Teatriliidu aastapremia: K. Puis – Elisabetta I ja Hanna Glawari rollide väljapaistva ja
kunstiliselt veenva esituse eest lavastustes „*María Stuarda*“ ja „*Löbus lesk*“

Ooperikoor

Sopran Merle Aunpuu, Helen Hansberg, Kaja Ilmjärv, Elin Kaiv, Siiri Koodres,
Milvi Luik, Helen Nõmm, Grete Oolberg, Luule Veziko, Marika Villemson, Anne Vilt

Alt Lembi-Liis Ebre, Kristiina Hovi, Katrin Kapinus, Eve Kivisaar, Kristel Oja, Inge Õunapuu

Tenor Rainer Aarsalu, Aleksander Lumi, Edgar Mikkel, Ivar Saks, Tarmo Teekivi, Oliver Timmusk

Bass Endel Kroon, Alo Kurvits, Artur Nagel, Risto Orav, Elmar Pool,
Andres Ross, Uku-Markus Simmermann, Ruudo Vaher

Vanemuise sümfooniaorkester

Muusikajuht ja peadirigent

Risto Joost

Kontsertmeister

Kadri Palu

Kontsertmeistri abi

Anna Samsonova

I viiul Andri Annus, Vlad Campean, Maria Lepnurm, Evelin Tammiku,
Vitalij Regensperger, Kattrin Ojam, Anne Vellomäe, Helena Valpeteris

II viiul Kristi Timma, Kerstin Elisabeth Kullerkupp, Sirlu Laanesaar, Lucia S. Alfonso,
Žanna Toptši, Hille Niilisk-Rees, Juan Jose Restrepo, Triinu Tamm-Raudver

Viola Kadri Rehema, Svetlana Nukka, Hanno-Mait Maadra,
Teresa Järve, Merike Ots, Tiina Enniko

Tšello Lauri Sõõro, Enno Lepnurm, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Aike Sõõro

Kontrabass Linda Viller, Aivar Eimra, Jaanus Roosileht, Jaanus Siniväli

Harf Kai Visnapuu

Flööt Karina Vološina, Heili Mägi, Marion Strandberg, Margus Kits

Oboe Anna Šulitšenko, Anastasiia Cherniak, Maimu Kaarde

Klarnet Margus Vahemets, Tõnu Kalm, Heimo Hodanjonok

Fagott Kulvo Tamra, Johanna Tuvi, Stefan Heinrich Kerstan

Trompet Priit Rusalepp, Marti Suvi, Viljar Lang, Karl Vakker

Metsasarv Jan Pentšuk, Urmas Himma, Richard Tamra, Kristiina Luik, Marie Jaksman

Tromboon Kait Tiitso, Rain Kotov, Tõnu Pärtin, Aivo Koddanipork

Tuuba Tanel Tamm

Löökriistad Ilja Šarapov, Valdeko Vija, Ilmar Varjun

Orkestri lavameister Kalev Helmoja

Teatrijuht Kristiina Alliksaar

Muusikajuht Risto Joost

Balletijuht Mare Tommingas

Draamajuht Tiit Palu

Lavastusala juht Maarja Liba

Lavatehniline meeskond Kaupo Jalas, Taivo Pöder, Tanel Pärn, Jüri Urbel, Urmas Poom

Dekoratsiooniala Innari Toome, Ain Austa, Andres Lindok, Katrin Pahk, Jane Aus,
Leenamari Pirn, Terje Kiho, Armin Luik, Aleksander Karzubov, Indrek Ots, Mart Raja,
Eino Reinapu, Ullo-Ragnar Telliskivi, Mait Sarap, Marika Raudam

Kostüümiala Liisi Ess, Ivika Jõesaar, Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk, Edith Ütt, Ivi Vels,
Ljubov Guzun, Heli Kruuse, Kaire Arujõe, Valentina Kalvik, Inkeri Orasmaa, Olga Vilgats,
Irina Medvedjeva, Natalja Malinen, Luule Luht, Tia Nuka, Daisy Tiikoja, Elli Nõps, Anneli Vassar,
Marit Reinmets, Juta Reben, Toomas Vihermäe, Malle Värno, Henn Laidvee

Riietusala Kai Vahter, Anu Kõiv

Grimm ja soengud Sandra Rätsep-Kirss, Kelly Kullerkupp,
Mare Kuul, Rutt Laikask, Janika Kolju

Rekvisiidiala Liina Martoja, Angelika Aun, Kaie Uustal,
Kärt Paasik, Annaleena Adamson, Mirka Porrassalmi

Valgusmeistrid Imbi Mälk, Andres Sarv, Raul Telliskivi, Tauri Kõtsi, Andrus Treier

Heli- ja videomeister Martin Salundi

Helimeister Toivo Tenno

Kavalehe koostas Kai Rohejärv

Fotod proovist Alan Proosa

Kavalehe kujundas Katrin Kelpman

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi,
et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAE2X /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEE2X

Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Andrus Ansipit, Mart Avarmaad, Alar Kroodot,
Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Ametlik hotellipartner Tartus

Ametlik hotellipartner Tartus

KULTUURIMINISTEERIUM

RÕÕM ELAMUSTEST

TALLINKIL ON SUUR RÕÕM OLLA
TEATER VANEMUISE SUURTOETAJA

kinema

**Uksed, mis käivad sinuga läbi elu.
Kindlalt ja turvaliselt!**

Tasuta lühinumber üle Eesti 12160
Müük | Paigaldus | Hooldus ja remont

www.kinema.eu
info@kinema.eu

MARTELL
COGNAC
FONDÉE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

vanemuine.ee